

Život Cirkvi

Ročník 18

18/2011

Ján Pavol II. je blahoslavený

Blahorečenie Jána Pavla II.

Vatikán (1. mája, RV) - Blahorečenie Jána Pavla II. vo Vatikáne bolo udalosťou storočia, ktorá sa hlboko zapísala do srdca miliónov veriacich na celom svete. „Ján Pavol II. je blahoslavený!“ - tieto slová pápeža Benedikta XVI., ktoré zazneli počas jeho dnešnej homílie, vyvolali silný a dlhý potlesk. Blahorečenie bolo dôvodom, pre ktorý pricestovali do Ríma státisíce veriacich z celého sveta, ktorí neváhali stráviť celú noc na nohách, len aby mali účasť na tejto historickej udalosti. Už o druhej hodine ráno bolo v príľahlých uliciach Vatikánu také množstvo ľudí, že sa usporiadatelia rozhodli sprístupniť uzavreté priestory o 3 hodiny skôr. Sledovať nadsušenie a nesmiernu radosť, ktorá napriek únave dominovala medzi prítomnými, bolo zážitkom, na ktorý sa nedá zabudnúť.

Už od deviatej hodiny sa spevom, modlitbami a čítaním poézie Karola Wojtyły začala moderovaná príprava na slávnostnú liturgiu. Liturgický sprievod vyšiel o desiatej hodine z Bronzovej brány a prešiel centrálnou uličkou Svätopeterského námestia. Benedikt XVI. sa v otvorenom papamobile – žehnajúc veriacich – pomaly blížil k hlavnému oltáru. Beatifikačný obrad sa uskutočnil hneď na začiatku svätej omše po úvodných obradoch. Kardinál Agostino Vallini, generálny vikár Svätého Otca pre Rímsku diecézu, prečítal životopis Jána Pavla II. a potom Svätý Otec predniesol beatifikačnú formulu.

Na centrálnom balkóne na priečelí Baziliky sv. Petra bola vzápätí odhalená drapéria veľkých rozmerov s fotografiou nového blahoslaveného. Táto fotografia Jána Pavla II. je z roku 1995. Na osobitný podstavec bol prinesený relikviár v podobe olivovej ratolesti s ampulkou krvi nového blahoslaveného. Priniesla ho tam sestra Mária Simon-Pierre, ktorá bola zázračne uzdravená práve na príhovor poľského pápeža. Bohoslužba potom pokračovala slávnostným spevom Glória. Po čítaniach, žalme a evanjeliu, ktoré odznali v rôznych rečiach, nasledovala homília pápeža Benedikta XVI..

Drahí bratia a sestry,

Už šesť rokov ubehlo odvtedy, čom sme na tomto námestí slávili pohreb pápeža Jána Pavla II. Hlboká bola bolesť z tak veľkej straty, ale ešte väčší bol pocit nesmiernej milosti, ktorý prenikal celý Rím aj celý svet: milosti, ktorá bola ovocím celého života môjho milovaného predchodcu, a zvlášť ovocím svedectva jeho utrpenia. Už v ten deň nás ovanula vôňa jeho svätosti, a boží ľud mnohorakým spôsobom dal najavo svoju úctu voči nemu. Preto som si želal, pri patričnom zachovaní noriem Cirkvi, aby proces jeho blahorečenia mohol prebehnúť s náležitou

uvážlivou rýchlosťou. A hľa, tak očakávaný deň nadišiel, nadišiel rýchlo, pretože tak sa to páčilo Pánovi: Ján Pavol II. je blahoslavený!

Chcem čo najsrdečnejšie pozdraviť všetkých vás, ktorí ste sa v tak hojnom počte zišli z mnohých končín sveta do Ríma pri tejto radostnej príležitosti, páni kardináli, bratia v biskupskej a kňazskej službe, vládne delegácie, veľvyslanci a ďalšie vážené osobnosti, zasvätené osoby a veriaci laici, a pozdravujem aj všetkých tých, čo sú s nami spojení prostredníctvom rozhlasu a televízie.

Táto nedeľa je druhou veľkonočnou nedeľou, ktorú blahoslavený Ján Pavol II.

nazval Nedeľou Božieho milosrdenstva. Preto bola práve táto nedeľa zvolená na dnešné slávenie, keďže z Božej prozreteľnosti môj predchodca odovzdal svoju dušu Bohu práve počas večera vigílie tejto slávnosti. Okrem toho je dnešný deň aj prvým dňom mariánskeho mesiaca mája, a tiež spomienkou svätého Jozefa robotníka. Tieto motívy sa dnes prelínajú a umocňujú našu modlitbu, pomáhajú nám pútnikom v čase a priestore, kým ešte väčšia je táto slávnosť v nebi medzi anjelmi a svätými. No Boh je predsa jeden, jeden je Kristus – Pán, ktorý premosťil nebo so zemou, a my sa v tejto chvíli ako doteraz nikdy cítime blízki, skoro akoby účastní nebeskej liturgie.

„Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili“ (Jn 20, 29). V dnešnom evanjeliu Ježiš ohlasuje toto blahoslavenstvo, blahoslavenstvo viery. Ono nás dnes zvlášť hlboko zasahuje, pretože sme sa tu zhromaždili sláviť beatifikáciu, a ešte viac preto, že bol dnes vyhlásený sa blahoslaveného pápež, jeden z Petrových nástupcov, povolaný posilňovať bratov vo viere. Ján Pavol II. je blahoslavený pre svoju vieru, vieru silnú a veľkorysú, apoštolskú. A hneď si spomíname na ďalšie blahoslavenstvo: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach“ (Mt 16, 17). Čo vlastne zjavil Nebeský Otec Šimonovi? Zjavil mu, že Ježiš je Kristus, že je Syn živého Boha. Pre túto vieru sa Šimon stáva „Petro“, skalou, na ktorej Ježiš môže postaviť svoju Cirkev. Večná blaženosť Jána Pavla II., ktorú dnes Cirkev môže s radosťou prehlásiť, spočíva celkom na týchto Kristových slovách: „Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili“. To je blahoslavenstvo viery, ktorou nebeský Otec obdaroval aj Jána Pavla II. v záujme budovania Kristovej Cirkvi.

Naše myšlienky sa však upriamujú ešte na jedno blahoslavenstvo, ktoré v Evanjeliu predchádza všetky ostatné: Týka sa Panny Márie, Matky Spasiteľa. Veď to jej, čo práve počala Ježiša vo svojom lone, povedala

svätá Alžbeta: Blahoslavená, ktorá uverila, čo jej povedal Pán“ (Lk1, 45). Vzorom blahoslavenstva viery je Mária, preto sme všetci radi, že sa blahorečenie Jána Pavla II. uskutočňuje v prvý deň mariánskeho mesiaca, pod materinským pohľadom tej, ktorá svojou vierou posilňovala vieru apoštolov. Tej, ktorá naďalej posilňuje aj vieru ich nástupcov, a najmä tých, čo sú povolani zasadiť na Petrovu katedru. Mária sa síce neobjavuje v rozprávaniach o Ježišomv zmrtnýchvstání, ale jej prítomnosť je skrytá všade: ona je matkou, ktorej Ježiš zveril každého učeníka i celé spoločenstvo veriacich. A zvlášť si všímame, ako Máriinu účinnú materskú prítomnosť zaznamenáva svätý Ján a svätý Lukáš v kontextoch, ktoré predchádzajú udalosti dnešného Evanjelia i prvého čítania: v rozprávani o Ježišovej smrti, kde sa Mária objavuje pod krížom (porov. Jn 19, 25); a na začiatku Skutkov apoštolov, kde je predstavená medzi učeníkmi zhromaždenými k modlitbe vo večeradle (porov. Sk 1, 14).

Aj dnešné druhé čítanie nám hovorí o viere, ba je to sám apoštol Peter, ktorý naplnený duchovným entuziazmom vysvetľuje novopokrsteným dôvody ich nádeje a radosti. Páči sa mi na tomto úryvku z Prvého Petrovho listu, že Peter nepovzbudzuje k niečomu, ale niečo už konštatuje: „Preto sa radujete, ... vy ho milujete, hoci ste ho nevideli. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery - spásu duší“ (1Pt 6,8,9). Všetko toto je vyjadrené oznamovacím spôsobom, pretože tu ide o novú skutočnosť vyplývajúcu z Kristovho zmrtnýchvstania, nová skutočnosť dosiahnuteľná prostredníctvom viery.

Drahí bratia a sestry, dnes sa pred našimi očami zaskvela, oživená plnosťou duchovného svetla od zmrtnýchvstalého Krista, milovaná postava ctihodného Jána Pavla II. Dnes jeho meno pribudne k zástupu svätých a blahoslavených, ktorých on sám za takých vyhlásil počas svojho bezmála 27 ročného pontifikátu, pripomínajúc naliehavo všeobecné povolanie k svätosti podľa vysokých nárokov kresťanského života, ako to potvrdzuje koncilová konštitúcia o Cirkvi Lumen Gentium. Všetci členovia Božieho ľudu - biskupi, kňazi, diakoni, veriaci laici, rehoľníci a rehoľničky - všetci sme na ceste do nebeskej vlasti, kde nás predišla Panna Mária, mimoriadne a dokonale pridružená k tajomstvu Krista a Cirkvi. Karol Wojtyla sa - najprv ako pomocný biskup a potom ako krakovský arcibiskup - zúčastnil Druhého vatikánskeho koncilu a vedel dobre, že venovať Márii poslednú kapitolu tohoto dokumentu znamenalo predstaviť matku Spasiteľa ako vzor svätosti pre každého kresťana a pre celú Cirkev. Tento teologický prístup objavil blahoslavený Ján Pavol II. už v mladosti a uchoval si ho a prehlboval počas celého svojho života. Je to pohľad vyjadrený biblickým obrazom Krista na kríži, vedľa ktorého stojí jeho matka Mária. Tento obraz z Evanjelia podľa Jána 19, 25-27) je zhutnene vyjadrený najprv biskupským, potom aj pápežským znakom Karola Wojtyly, kde je napravo pod pozláteným krížom majuskula „M“, s mottom „Totus Tuus“, ktoré zodpovedá povestnému vyjadreniu svätého Ľudovíta Mária Grignona z Montfortu. V ňom Karol

Wojtyla našiel najzákladnejší princíp svojho života: som celý tvoj, a všetko čo je moje, je tvoje, prijímam ťa ako svoje najväčšie jediné dobro, daj mi svoje srdce, ó Mária“. (O pravej úcte k panne Márii, č. 266).

Vo svojom testamente nový blahoslavený napísal: „Keď dňa 16. októbra 1978 v konkláve kardináli zvolili Jána Pavla II., poľský kardinál Štefan Wyszyński mi povedal: úlohou nového pápeža bude previesť Cirkev do tretieho milénia. A ešte dodal: chcel by som vyjadriť ešte raz voči Duchu Svätému vďačnosť za veľký dar, ktorým bol Druhý vatikánsky koncil a voči ktorému sa - spolu s celou Cirkvou a najmä celým episkopátom - cítim byť dlžníkom. Som presvedčený, že nová generácia budú môcť ešte dlho čerpať z veľkého bohatstva, ktorá nám tento koncil dvadsiateho storočia zanechal. Ako biskup, ktorý sa zúčastnil na veľkej udalosti koncilu od prvého do posledného dňa, túžim zveriť toto veľké dedičstvo všetkým tým, ktorí sú a v budúcnosti budú povolani uskutočňovať ho. Z mojej strany ďakujem večnému Pastierovi, že mi umožnil slúžiť tejto obrovskej úlohe počas všetkých rokov môjho pontifikátu“. Čo je touto „úlohou“? To, čo Ján Pavol vyhlásil počas svojej prvej slávnostnej omše na Námestí sv. Petra pamätnými slovami: „Nebojte sa! Otvorte, dokorán roztvorte dvere Kristovi!“ To, čo novozvolený pápež žiadal od všetkých, on sám robil ako prvý: otvoril Kristovi spoločnosť, kultúru, ekonomické a politické systémy a tak silou giganta - silou, ktorá pochádzala od Boha - obrátil smerovanie, ktoré sa mohlo zdať nezvratné.

Svojim svedectvom viery, lásky a apoštolskej odvahy, sprevádzanej veľkou ľudskou dobrotou tento príkladný syn poľského národa pomohol kresťanom celého sveta nebáť sa nazvať sa kresťanmi, patriť do Cirkvi, hovoriť o evanjeliu. Jedným slovom: pomohol nám nebáť sa pravdy, lebo pravda je zárukou slobody.

Ešte stručnejšie: navrátil nám silu veriť v Krista, pretože Kristus je Redemptor hominis, Vykupiteľ človeka: téma jeho prvej encykliky je červenou niťou všetkých ostatných.

Karol Wojtyla vystúpil na Petrov stolec, nesúc si so sebou hlbokú reflexiu o konfrontácii medzi marxizmom a kresťanstvom, zameranú plne na človeka. Jeho poslanstvom bolo: človek je cestou Cirkvi, a Kristus je cestou človeka. Týmto poslanstvom, ktoré je veľkým dedičstvom Druhého vatikánskeho koncilu a jeho „kormidelníka“, Božieho služobníka pápeža Pavla VI., viedol Ján Pavol II. Boží ľud aby prekročil prah tretieho tisícročia, ktorý práve vďaka Kristovi mohol nazvať „prahom nádeje“. Ano, dlhou cestou príprav na Veľké jubileum dal kresťanstvu obnovené smerovanie do budúcnosti, Božej budúcnosti, ktorá presahuje dejiny, ktorá však vplýva na dejiny. Tú trochu nádeje, ktorú niesol istým spôsobom marxizmus a ideológia pokroku, Ján Pavol II. právom prinavrátil kresťanstvu a dal jej znova fyziognómiu opravdivej nádeje, ktorú možno v dejinách prežívať v duchu „adventu“, v osobnom a spoločnom živote zameranom na Krista, ktorý je plnosťou človeka a naplnením jeho očakávaní spravodlivosti a pokoja.

Chcel by som napokon vzdať vďaka Bohu aj za moju osobnú skúsenosť, ktorú mi doprial, keď som dlhé roky mohol spolupracovať s blahoslaveným Jánom Pavlom II. Už skôr som mal možnosť poznať ho a mať ho v úcte, ale od roku 1982, keď ma povolal do Ríma ako prefekta Kongregácie pre náuku viery, som mu 23 rokov mohol byť stáť nablízku a čoraz viac obdivovať jeho osobnosť. Moju službu podporovala jeho duchovná hĺbka, bohatstvo jeho intuície. Príklad jeho modlitby ma vždy dojímal a povzbudzoval: on sa priam ponáral do stretnutia s Bohom, a to aj uprostred rozmanitých úloh jeho služby. A potom jeho svedectvo v utrpení: Pán ho postupne zbavil všetkého, ale on vždy zostal „skalou“, akou ho Kristus chcel mať. Jeho hlboká pokora, zakorenená v dôvernom spojení s Kristom, mu umožnila viesť Cirkev a dať svetu ešte výrečnejšie svedectvo v čase, keď strácal svoje fyzické sily. Tak mimoriadnym spôsobom uskutočnil povolanie každého kňaza a biskupa: stať sa jedným s tým Ježišom, ktorého denne prijíma a rozdáva v Eucharistii.

Blažený si, milovaný pápež Ján Pavol II., lebo si veril! Prosíme ťa, aj z neba naďalej napomáhaj vieru Božieho ľudu. Amen.

Dnešná nezabudnuteľná slávnosť skončila pozdravmi v rôznych jazykoch, poďakovaním, modlitbou Raduj sa nebies Kráľovná a záverečným apoštolským požehnaním Benedikta XVI. Svätý Otec sa následne odobral do Baziliky sv. Petra a v tichej modlitbe zotrval niekoľko minút pred rakvou nového blahoslaveného. **-pd-/ foto RV**

Rakva s telom Jána Pavla II. bola premiestnená k hrobu sv. Petra

Vatikán (29. apríla, RV) - S ohľadom na pocty, ktoré budú môcť byť vzdané pozostatkom Jána Pavla II. po nedeľnom obrade blahorečenia, bola rakva s telom Jána Pavla II. v piatok ráno vynesená z krýpt pod Bazilikou sv. Petra. Otvorenie hrobky začalo skoro ráno a trvalo až do 9.00 hod. Medzi prítomnými boli: kardinál Tarcisio Bertone, vatikánsky štátny sekretár; kardinál Giovanni Lajolo a kardinál Stanisław Dziwisz, ako aj mnohí členovia Rímskej kúrie. Počas spevu litánií bola rakva pomocou vozíka dočasne prenesená k hrobu sv. Petra na úrovni krýpt pod bazilikou a celá prikrytá zlatom vyšívaným plátnom. Ceremoniu uzavrel kardinál Bertone krátkou modlitbou.

Pozostatky budúceho blahoslaveného boli pochované v troch rakvách. Prvá z dreva, bola viditeľná počas pohrebu. Druhá bola z olova a zapečatená. Tretia – vonkajšia – bola tiež drevená. Jej stav zachovania – uvádza nóta – je dobrý, hoci „vykazuje určité známky starnutia“. Náhrobný kameň z krýpt bol odsunutý a umiestnený v inej časti krýpt a neskôr bude prenesený do Krakove a umiestnený v chráme, ktorý bude zasvätený novému blahoslavenému. **-mk-**

Ďakovná sv. omša na Námestí sv. Petra vo Vatikáne

Vatikán (2. mája, RV) - V pondelok dopoludnia sa na Námestí sv. Petra konala ďakovná sv. omša za blahorečenie pápeža Jána Pavla II., ktorej predsedal vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone. Spolu s ním koncelebrovali desiatky kardinálov a biskupov. Zúčastnili sa na nej desaťtisíce pútnikov najmä z Poľska. Svätej omši predchádzalo hudobno-slovné pásmo, počas ktorého bola prednesená poézia Karola Wojtyły v poľštine, ako i v talianskom preklade. Účinkoval zbor z Rímskej diecézy v spolupráci so symfonickým orchestrom z Poľska.

Samotná slávnostná sv. omša začala hymnou beatifikácie Jána Pavla II. Na úvod kardinál Stanisław Dziwisz – použijúc úryvok zo žalmu 116: „Čím sa odvdáčim Pánovi za všetko čo mi dal“ – vyjadril vďačnosť Pánovi za dar beatifikácie Jána Pavla II. V mene všetkých zúčastnených, ale predovšetkým v mene pútnikov z Poľska poďakoval pápežovi Benediktovi XVI. za citlivosť voči veriacemu ľudu a za všetky kroky, ktoré viedli k tejto udalosti. Nezabudol pripomenúť i významný dátum, ktorý bol zvolený pre beatifikačnú slávnosť - totiž nedeľa Božieho milosrdenstva. Uistil o modlitbách za Svätého Otca hlavne vo svätyni Božieho milosrdenstva v Krakove. Poďakoval tiež Kongregácii pre kauzy svätých, ako i Rímskej diecéze za ústretovosť, ktorou významne prispeli k tejto udalosti. Nakoniec dodal aj po poľsky:

„Drahí rodáci, dnes vyjadrujeme vďačnosť všemohúcemu Bohu za dar beatifikácie Jána Pavla II. Robíme to prostredníctvom účasti na eucharistickej slávnosti, na Námestí sv. Petra, na ktorom sa nový blahoslavený počas toľkých rokov stretával s pútnikmi, ktorí prichádzali do Ríma z celého sveta. Nikdy nezabudnime na to, že pred 30 rokmi na tomto námestí preliť krv pre Krista. Podobne ako včera, i dnes je tu zastúpené a duchovne prítomne celé Poľsko, všetci rodáci na celom svete. Je tu poľský prezident, primátori z Varšavy a Krakova, je tu mnoho biskupov a kňazov. Všetkých pozdravujem. Pred šiestimi rokmi, v deň pohrebu Jána Pavla II., viator zavrel knihu, ktorá bola otvorená na jeho rakve. Dnes otvárame knihu jeho života, aby sme si ju znovu prečítali, aby sme sa z nej naučili múdrosti i svätosti. Nech nový blahoslavený je pre nás všetkých odkazom na cestách viery, nádeje a lásky.“

Bazilika sv. Petra vo Vatikáne zostala po blahorečení Jána Pavla II. otvorená až do tretej hodiny ráno. Vatikánska stráž odhaduje, že vzdať úctu ostatkom blahoslaveného prišlo viac ako 250-tisíc veriacich. Po pondelkovej ďakovnej omši za blahorečenie opäť umožnili pútnikom vstupovať do baziliky. Vo večerných hodinách bola rakva nového blahoslaveného pápeža uložená na pripravené miesto v bočnej Kaplnke svätého Šebastiána vo vatikánskej bazilike, hneď vedľa oltára so sochou Piety. **-pd, at-**

Kardinál Jozef Tomko o Jánovi Pavlovi II.

Vatikánsky denník *L'Osservatore Romano* v uplynulých dňoch priniesol vo svojej anglickej verzii rozhovor s kardinálom Jozefom Tomkom o Jánovi Pavlovi II., pri príležitosti jeho blížaceho sa blahorečenia. Kardinál v ňom spomína na prvé stretnutie s vtedajším mladým arcibiskupom Krakova v októbri 1969, keď prišiel do Ríma. Už vtedy vnímal Wojtylovu „jednoduchú, pokojnú nenútenosť, sprevádzanú hlbokým zmyslom pre osobnú pokoru a biskupskú jednotu“. Bol to práve Ján Pavol II., z ktorého rúk kardinál Tomko v roku 1979 prijal biskupskú vysviacku. Uskutočnila sa v Sixtínskej kaplnke 15. septembra 1979, na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. Svätý Otec predniesol homíliu v slovenčine. „Nikdy nezabudnem na jeho vkladanie rúk, zdalo sa, akoby tým pápež vtisol pečať Ducha do mojej duše“, vyznáva slovenský kardinál. Po vysviacke Ján Pavol II. pozdravil veriacich a vyjadril túžbu navštíviť Vysoké Tatry. „Pre Slovensko a pre tamojšiu umlčanú Cirkev to znamenalo nesmiernu povzbudenie nádeje, ktoré bol on, majster v čítaní znamení čias a používaní prorockých gest, schopný vstúpiť aj v najtemnejších okamihoch prenasledovania“, uvádza kardinál v rozhovore pre *L'Osservatore Romano*.

Článok ďalej píše o menovaní kardinála Tomka za prefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov v apríli 1985. Ako priznáva, noc po oznámení menovania nemohol spať, uvedomujúc si nesmierny rozmer svojho budúceho poslania a zodpovednosť, ktorá sa k nemu viaže, čo bolo začiatkom 16 rokov plodnej spolupráce s „prvým misionárom“ Cirkvi. Na otázku, čo sa od Jána Pavla v tomto období naučil, kardinál Tomko reaguje: „Predovšetkým, naučil som sa obracať sa na Spasiteľovo Srdce so svojimi starosťami, aby som zmiernil váhu mojej zodpovednosti, pamätajúc pred krížom na to, že Cirkev je jeho pred všetkým ostatným. Každé dva-tri týždne ma prijal na audiencii, zvyčajne večer, a ja som odchádzal unavený, pretože to bolo také intenzívne, no zároveň pokojné a povzbudzujúce. Pamätám si, že jeho tajomník Mons. Stanislaw Dziwisz často diskretné pootvoril dvere, aby naznačil, že večera je pripravená, ale pápež ďalej trpezlivo hovoril, kládol otázky, dával návrhy, ponúkal informácie a robil rozhodnutia“.

Kardinál sa v spomienkach vracia aj k trom návštevám Jána Pavla II. na Slovensku, i k posledným chvíľam tohto veľkého pápeža, k 2. aprílu 2005, keď vydychol naposledy: „Hneď po tom, čo som počul smutnú správu, okamžite som navštívil telo tejto veľkej historickej osobnosti, stále ležiace na posteli jeho utrpenia, s majestátnym pokojom smrti na jeho tvári. Kľaciac som sa krátko pomodlil, držiac jeho ruku, tú ruku, ktorú som stále cítil na mojej hlave, a pobožkal som ju v odanosti. Bola to ruka môjho duchovného otca. Existujú isté neviditeľné putá, ktoré nikdy nemôžu byť preruše-

né. A teraz mám potešenie vidieť naplnenú túžbu davu, volajúceho „Santo subito!“ Vietor, ktorý tak úžasne obracal stránky Evanjelia na rakve Jána Pavla II., stále vane. Jeho práca pokračuje aj v súčasnosti a prináša ovocie: Peter ďalej žije vo svojich nástupcoch tak, ako Kristus žije vo svojej Cirkvi.“

-dj-

Námestie v Ríme pomenované po Jánovi Pavlovi II.

Vatikán/Taliansko (29. apríla, RV) - V pondelok, 2. mája, o 16:30 sa bude konať ceremónia v kampuse rímskej Univerzity Tor Vergata, počas ktorej bude jedno z námestí v univerzitnom komplexe – Námestie kríža premenované pri príležitosti blahorečenia na Námestie Jána Pavla II. Uprostred tohto námestia sa nachádza 40-metrový kríž, ktorý tu bol vztýčený pri príležitosti Svetových dní mládeže v r. 2000. Počas nich sa práve v týchto priestoroch zhromaždili viac než dva milióny mladých z celého sveta. Univerzita Tor Vergata si týmto spôsobom chce uctiť ctihodného Jána Pavla II. Počas ceremónie zaznejú príhovory prof. Renata Laura, rektora univerzity; Gianniho Alemanna, primátora mesta Rím a kardinála Stanislava Dziwisza, arcibiskupa Krakova. Námestie Jána Pavla II. požehná kardinál Agostino Vallini, generálny vikár pápeža Benedikta XVI. pre Rímsku diecézu.

-Fr-

Vatikánska webová stránka o beatifikácii Jána Pavla

Vatikán (29. apríla, RV) – Ďalším z mnohých spôsobov, ako Vatikán vzdáva úctu pápežovi Jánovi Pavlovi II. pri príležitosti jeho blahorečenia je vytvorenie webovej stránky www.giovannipaoloi.va, ktorá bude fungovať ako sprievodca dní od 1. mája a ktorá mapuje život a pontifikát pápeža.

Silnou stránkou tejto webstránky je najmä bezprostrednosť obrazového materiálu. Nachádza sa na nej približne 500 fotografií, 30 videí a 400 výrokov v šiestich rôznych jazykoch, spolu 2 400 viet.

Prostredníctvom tejto stránky bude možné tiež sledovať živý prenos celej slávnosti. Táto stránka podporuje všetky typy technológií: počítače, mobilné zariadenia, smartfóny, iPhone, atď., aby celá stránka mohla byť využiteľná najmä pre pútnikov, ktorí týmto spôsobom budú môcť prístupovať k tejto stránke odkiaľkoľvek a z akéhokoľvek zariadenia počas dní blahorečenia.

-mk-

Vysielanie Vatikánskeho rozhlasu v staniciach rímskeho metra

Vatikán - Taliansky kanál Vatikánskeho rozhlasu – One O Five Live FM 105 – a Rádio Rím spojili počas beatifikácie Jána Pavla II. svoje vysielania a tento spojený program vysielal vo všetkých 49 staniciach rímskeho metra od soboty 30. apríla od 21.05 hod. do večerných hodín nedele, 1. mája. Rádio Rím a Vatikánsky rozhlas poskytovali priebežne non-stop od piatku do nedele aktualizované spravodajstvo a užitočné informácie pre pútnikov aj čo sa týka premávky verejnej dopravy v Ríme.

Okrem aktuálnych praktických informácií súčasťou vysielania boli aj rozhovory s mnohými hosťami o rôznych aspektoch pontifikátu Jána Pavla II., ako napríklad o jeho postojoch k utrpeniu, medzináboženskému dialógu, modlitbe, komunikácii, o apoštolských cestách, úcte k Panne Márii a jeho vzťahu k svetu politiky, práce a športu. -mk-

Editoriál P. Lombardiho: Ján Pavol II. z pohľadu Benedikta XVI.

Vatikán (30. apríla, RV) - Benedikt XVI. je prvým pápežom v moderných dejinách, ktorý môže vyhlásiť za blahoslaveného svojho predchodcu, ktorému bol počas viac ako dvadsiatich rokov jedným z najdôležitejších spolupracovníkov. Medzi nespočetným množstvom hlasov, ktoré nám v týchto dňoch hovoria o Jánovi Pavlovi II., je teda namieste, aby sme vypočuli aj ten jeho, a to pripomenutím si jeho rozhovoru pre Poľskú televíziu, niekoľko mesiacov po smrti pápeža Wojtyły.

„Čo sa týka sveta, vytvoril nové povedomie o potrebe náboženského rozmeru človeka“, povedal pápež Benedikt. „Všetci kresťania uznali – i napriek rozdielom medzi sebou – že biskup Ríma bol hlasom kresťanstva a aj pre iné náboženstva bol ohlasovateľom základných ľudských hodnôt.“ A ďalej, „vedel nadchnúť mladých pre Krista. Aby sa mládež dokázala nadchnúť pre Krista, pre Cirkev a aj pre hodnoty, ktoré sú náročné, to mohla dosiahnuť iba charizmatická osobnosť, akou bol on. Iba on dokázal svojím spôsobom mobilizovať mládež celého sveta pre Boha a pre Kristovu lásku“. Napokon, „bol to muž koncilu, ktorý nám pomáha byť skutočnou Cirkvou dnešných čias a budúcnosti“. Boh, Ježiš Kristus, jednota medzi kresťanmi, dialóg medzi náboženstvami pre dobro človeka a celého ľudstva: Toto sú od prvého dňa svojho pontifikátu priority pápeža Benedikta. Je to dedičstvo, ktoré prevzal po svojom predchod-

covi. Nielen ako plánovanie nasmerovania, ale ako silná duchovná inšpirácia spojená s jeho svedectvom a s jeho živou a nepretržitou duchovnou prítomnosťou na ceste Božieho ľudu.“ -jš-

Pápež misionár – výstava venovaná Jánovi Pavlovi II.

Vatikán (30. apríla, RV) – Pri príležitosti blahorečenia Jána Pavla II. Kongregácia pre evanjelizáciu národov pripravila multimediálnu výstavu s názvom „Pápež misionár“. Táto výstava je svedectvom o jeho mnohých pastoračných cestách do celého sveta a o jeho poslaní evanjelizátora. Výber fotografií a krátkych filmových záberov zachytáva roky apoštolskej služby nového blahoslaveného. Výstava je včlenená do stálej expozície Misijného múzea kongregácie tak, aby návštevníka ihneď voviedla do celého kontextu vystavovaných predmetov. Multimediálna expozícia ponúka silné zážitky prostredníctvom prezentácie niektorých najvýznamnejších udalostí z pápežových ciest od roku 1979 až do roku 2004 a je dotvorená rozličnými exponátmi, ktoré pripomínajú stretnutie pápeža Jána Pavla II. s rozličnými národmi na piatich kontinentoch. -jš-

Koľko je blahoslavených a svätých pápežov?

Vatikán (29. apríla, RV) - Je bežným presvedčením širokej verejnosti, že v dejinách Cirkvi bolo množstvo pápežov vyhlásených za blahoslavených, či svätých. Avšak nie je to tak. Počas posledných troch storočí bolo iba 11 pápežov (už vrátane Jána Pavla II.) blahorečených. Od roku 1712 boli iba dvaja pápeži svätorečení: Pius V. a Pius X. Spolu bolo spomedzi 264 pápežov – okrem apoštola Petra – vyhlásených za svätých iba 79 pápežov, blahorečených iba 10. 1. mája sa k týmto desiatim pridá Ján Pavol II., ktorému budú robiť spoločnosť – v očakávaní svätorečenia – blahoslavení pápeži: Viktor III., Urban II., Eugen III., Gregor X., Inocent V., Benedikt XI., Urban V., Inocent XI., Pius IX. a Ján XXIII.

Poslední dvaja: Pius IX. - pápež 1. vatikánskeho koncilu a Ján XXIII. - pápež 2. vatikánskeho koncilu, boli blahorečení pred 11 rokmi Jánom Pavlom II. dňa 3. septembra 2000. Bol to historický deň, nielen kvôli významným osobnostiam oboch pápežov, ale najmä preto, že podobná beatifikácia sa nekonala už 44 rokov. -fr-

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Modliť sa znamená hovoriť s Bohom

Vatikán (4. mája, RV) – Aj túto stredu sa konala na Námestí sv. Petra vo Vatikáne generálna audiencia Benedikta XVI..

Drahí bratia a sestry!

Dnes by som chcel začať novú sériu katechéz – po katechézach o cirkevných otcoch, veľkých teológoch stredoveku, o veľkých svätých ženách – rozhodol som sa vybrať tému, ktorá je blízka nám všetkým: téma modlitby a obzvlášť kresťanskej modlitby, teda modlitby, ktorú nás naučil Ježiš a ktorú nás ďalej učí Cirkev. Je to práve v Ježišovi, v ktorom sa človek stáva schopným priblížiť sa k Bohu s hĺbkou a intímnosťou akú vidieť vo vzťahu otcovstva respektíve synovstva. Spolu s prvými učeníkmi sa obraciame s pokornou dôverou k nášmu majstrovi a prosíme ho: „Pane, nauč nás modliť sa!“ (Lk 11,1).

V nasledujúcich katechézach, opierajúc sa o Sväté písmo, veľkú tradíciu cirkevných otcov, majstrov spirituality a liturgie, sa chceme naučiť ešte intenzívnejšie prežívať náš vzťah s Pánom, takmer ako akúsi „školu modlitby“. Veľmi dobre vieme, že modlitbu nesmieme brať ľahkovážne, je potrebné naučiť sa modliť a neustále nanovo sa učiť tomuto umeniu. Aj tí, čo sú už veľmi pokročilí v duchovnom živote, stále pociťujú potrebu vložiť sa do Ježišovej školy, aby sa naučili modliť ešte lepšie. Naučme sa prvú lekciu od Pána skrze jeho príklad. Evanjeliá nám opisujú Ježiša v intímnom a neustálom dialógu s Otcom: je to hlboké spoločenstvo toho, ktorý prišiel na svet nie preto, aby plnil svoju vôľu, ale vôľu Otca, ktorý ho poslal, aby spasil človeka. V tejto prvej katechéze, by som na úvod chcel ponúknuť niekoľko príkladov modlitby prítomnej v rôznych starých kultúrach, aby sme mohli vidieť, ako sa prakticky tieto všetky neustále a všade obracali k Bohu.

Začnem s príkladom zo starovekého Egypta. Istý slepec žiadajúc svoje božstvo, aby mu vrátili zrak, dosvedčuje niečo univerzálne ľudské – je to čistá a jednoduchá prosba zo strany toho, kto trpí: „Moje srdce ťa túži vidieť... ty, ktorý si mi dal vidieť iba temnotu, stvor svetlo pre mňa. Aby som ťa videl! Nakloň ku mne svoju milovanú tvár“ (A. Barucq – F. Dumas, *Hymnes et prières de l’Égypte ancienne*, Paris 1980, trad. it. in *Preghiere dell’umanità*, Brescia 1993, p. 30). Aby som ťa videl; tu bola podstata modlitby!

V náboženstvách Mezopotámie dominovali pocity viny – záhadné a paralyzujúce, avšak nie bez nádeje po vykúpení a oslobodení zo strany Boha. Môžeme tak oceňovať túto modlitbu veriaceho týchto antických kultov: „Ó, Bože, ktorý si zhovievavý aj s najťažšími vinami, odpusť môj hriech... pozri, Pane, na tvojho biedneho služobníka a vdýchni svojim vánkom na neho: bez otáľania mu odpusti. Zjemni tvoj prísny trest, oslobod’ ma, daj, aby som opäť dýchal, zlom moje okovy, rozviaž moju slučku“ (M.-J. Seux, *Hymnes et prières aux Dieux de Babylone et d’Assyrie*, Paris 1976, trad. it. in *Preghiere dell’umanità*, op. cit., p. 37). Toto sú vyjadrenia, ktoré ukazujú, že

človek vo svojom hľadaní Boha predvídal – hoci nejasne – aj aspekt milosrdenstva a Božej dobroty.

Vo vnútri pohanského náboženstva antického Grécka nastáva významná evolúcia: modlitby – hoci i ďalej sa v nich objavujú prosby o Božiu pomoc a o získanie nebeských milostí vo všetkých okolnostiach každodenného života, i k nadobudnutiu materiálnych dobier – postupne sa objavujú aj nezištné prosby, ktoré umožňujú veriacemu prehliť svoj vzťah s Bohom a stať sa lepším. Napríklad veľký filozof Platón zachytáva modlitbu svojho majstra Sokrata, ktorý je oprávnené považovať za jedného zo zakladateľov západného myslenia: „Urob, aby som bol krásny v mojom vnútri. Aby som považoval za bohatého toho, kto je múdry a kto vlastni iba toľko peňazí, koľko si berie mudrc, nežiadam viac“ (Opere I. Fedro 279c, trad. it. P. Pucci, Bari 1966). Chcel by byť predovšetkým krásny a múdry vo vnútri a nie materiálne bohatý.

V mimoriadnych umeleckých dielach literatúry všetkých čias, ktorými sú grécke tragédie a ktoré sú ešte i dnes – po 25. storočiach čítané, meditované a dôležité – sú obsiahnuté modlitby, ktoré vyjadrujú túžbu poznať Boha a adorovať jeho majestát. V jednej z nich sa hovorí: „Ó, nositeľ zeme, ktorý nad zemou máš sídlo, nech si ktokoľvek, ty záhadný, Zeus, či už nutnosť prírody alebo myšlienka smrteľníkov, teba vzývam: aby si ty tichými cestami kráčajúc riadil všetko ľudské podľa spravodlivosti.“ (Euripide, *Troiane*, 884-886, trad. it. G. Mancini, in *Preghiere dell’umanità*, op. cit., p. 54). Boh zostáva trochu zahalený tajomstvom, ale i napriek tomu človek poznáva tohto neznámeho Boha a modlí sa k tomu, ktorý riadi udalosti na zemi.

Aj u Rimanov, ktorí vytvorili veľkú ríšu – v ktorej vznikli a vo veľkej miere sa rozšírili počiatky kresťanstva, v modlitbe, i keď bola spojená s utilitaristickou koncepciou a v podstate viazaná s požiadavkou božej ochrany občianskej spoločnosti – sa niekedy objavuje obdivuhodné úsilie osobnej zbožnosti, ktorá sa transformuje na prejavy chvály a vďaky. Toto je svedectvo Apuleia, autora z Afriky – vtedajšej provincie Rímskej ríše – v 2. storočí po Kristovi. Vo svojich spisoch vyjadruje nespokojnosť s vtedajším tradičným náboženstvom a túžbu po autentickjšom vzťahu s Bohom. Vo svojom majstrovskom diele s názvom *Le metamorfosi*, sa – ako veriaci – obracia na ženské božstvo týmito slovami: „Ty ktorá si svätá, ty si v každom čase záchranyňou ľudského pokolenia, ty vo svojej veľkodušnosti buď stále na pomoci smrteľníkom, prejav svoju sladkú náklonnosť chudobným v ich námáhach, ktorú len matka môže mať. Ani deň, ani noc, ani žiadna chvíľa – ako krátka by bola – neprejde bez toho, aby si ju ty nezahmula svojimi dobrodeniami“ (Apuleio di Madaura, *Metamorfosi IX*, 25, trad. it. C. Annaratone, in *Preghiere dell’umanità*, op. cit., p. 79).

V tom istom období, cisár Marcus Aurelius – ktorý bol tiež filozofom zamýšľajúcim sa nad ľudstvom – zdôrazňuje potrebu modlitby pre vytvorenie plodnej spolupráce

medzi božou a ľudskou činnosťou. Vo svojich Hovoroch k sebe samému píše: „Kto ti povedal, že bohovia nám nie sú nápomocní i v tom, čo závisí od nás? Začni ich prosiť a uvidíš“ (Dictionnaire de Spiritualité XII/2, col. 2213). Táto rada cisára – filozofa bola skutočne praktizovaná už mnohými generáciami ľudí pred Kristom, čo je dôkazom toho, že život človeka bez modlitby – ktorá otvára našu existenciu pre tajomstvo Boha – sa stáva nezmyselným. V každej modlitbe je skutočne vyjadrená pravda o ľudskej bytosti, ktorá na jednej strane zažíva krehkosť a chudobu, a preto žiada nebo o pomoc a na druhej strane má pozoruhodnú dôstojnosť, pretože v príprave na prijatie božského Zjavenia sa objavuje schopnosť vstúpiť do spoločenstva s Bohom.

V týchto príkladoch modlitby z rôznych období a civilizácií vychádza na povrch uvedomenie si, že ľudská bytosť – ako stvorenie – je závislá od Iného, ktorý je nad ním a je zdrojom každého dobra. Človek všetkých čias sa modlí, pretože nemôže robiť iné ako pýtať sa, aký je zmysel jeho existencie, ktorá zostáva nejasná a bezútešná, ak nie je prepojená s mystériom Boha a jeho plánom pre svet. Ľudský život je spleťou dobra a zla, nezaslúženého utrpenia i radosti a krásy, ktoré nás spontánne a neodolateľne pohýňajú, aby sme od Boha žiadali svetlo a vnútornú silu, ktoré nám pomáhajú na zemi a odhaľujú nádej, presahujúcu hranice smrti. Pohanské náboženstvá zostávajú volaním zeme po odpovedi z neba. Jeden z posledných veľkých pohanských filozofov, ktorý žil už v kresťanskej epoche, Proklos z Konštantínopolu, pomenoval toto čakanie: „Nepoznatelný, nikto ťa neobsiahne. Všetko to, o čom premýšľame, ti prináleží. Od teba pochádza naše zlo i naše dobro, od teba závisí každá naša túžba, ó Neopísateľný, ktorú cítia naše duše, dvíhajúc k tebe hymnus ticha“ (Hymni, ed. E. Vogt, Wiesbaden 1957, in Preghiere dell'umanità, op. Cit., s. 61).

V príkladoch modlitby rozličných kultúr, o ktorých sme sa zmienili, môžeme vidieť svedectvo náboženskej dimenzie a túžby po Bohu vpísanej do srdca každého človeka, ktoré nachádzajú naplnenie a úplné vyjadrenie v Starom a Novom zákone. Zjavenie vskutku očisťuje a privádza k plnosti prvotnú túžbu človeka po Bohu ponúkajúc mu v modlitbe možnosť hlbšieho vzťahu s nebeským Otcom. Na začiatku tejto našej cesty „v škole modlitby“ chceme prosiť Pána, aby osvietil našu myseľ a naše srdce, aby bol vzťah s Ním v modlitbe stále intenzívnejší, vrúcnejší a trvalejší. Ešte raz mu povedzme: „Pane, nauč nás modliť sa“ (Lk 11,1).

Pápež Benedikt XVI. v závere generálnej audiencie pozdravil pútnikov aj po slovensky:

„Srdečne pozdravujem slovenských pútnikov, osobitne z Farnosti Štefultov. Bratia a sestry, nedávno sme začali mesiac máj, tradične spojený s mariánskou úctou. Pozývam vás do školy Panny z Nazareta, od nej sa učte milovať Pána a blížneho. S láskou žehnám vás i vašich drahých vo vlasti. Pochválený buď Ježiš Kristus!“

Preložili: Peter Dufka, Ľubomír Rebek

Pápež Benedikt XVI. prijal na audiencii poľského prezidenta

Vatikán (2. mája, RV) – Pápež Benedikt XVI. dnes dopoludnia prijal na audiencii Bronisława Komorowskeho, prezidenta Poľskej republiky.

Počas stretnutia hlava rodnej krajiny Jána Pavla II. vyjadrila vďačnosť poľského národa za jeho blahorečenie. Obe strany sa zhodli, že dlhé obdobie pontifikátu blahoslaveného pápeža bolo prelomové nielen pre Poľsko, ale pre celý svet, a že jeho učenie a aktivity v prospech dôstojnosti a nedotknuteľnosti ľudského života sú mimoriadne aktuálne a dôležité. **-mk-**

Pozdrav Benedikta XVI. členom Pápežskej nadácie

Vatikán (5. mája, RV) – Pápež Benedikt XVI. stretol vo Vatikáne s členmi Pápežskej nadácie (Papal Foundation), charitatívnej organizácie založenej v roku 1990 americkým kardinálom Johnom Krolom. Poslaním tejto organizácie je podpora krajín postihnutých chudobou, vojnou a hladomorom. Na výročnom stretnutí nadácie Svätý Otec povedal:

„Drahí priatelia, je pre mňa potešením privítať vás, členov Pápežskej nadácie, pri príležitosti vašej výročnej návštevy Ríma. Počas tohto Veľkonočného obdobia, poznačeného duchovnou radosťou a vďačnosťou za dar nášho nového života v Kristovi, modlím sa za to, aby táto púť k hrobom apoštolov a mučeníkov obnovila vo vás lásku k Pánovi a jeho Cirkvi.“

Toto stretnutie je pre mňa vítanou príležitosťou, ako obnoviť moju vďačnosť za dôležitý prínos, na ktorom sa nadácia podieľa prostredníctvom cirkevnej misie – podporou charitatívnych organizácií blízkyh srdcu pápeža. Som veľmi vďačný za vašu účasť na projektoch zameraných na integrálny rozvoj ľudských zdrojov, za vašu podporu apoštolských činností diecéz a rehoľných kongregácií na celom svete, za váš záujem o vzdelávanie budúcich predstaviteľov Cirkvi a vašu podporu činností Svätej stolice. Pápežská nadácia sa zrodila ako prostriedok na preukázanie praktickej solidarity s Petrovým nástupcom, s jeho starostlivosťou o univerzálnu Cirkev. Vnímam vaše záväzky k ideálom nadácie ako privilegované vyjadrenie vašej kresťanskej angažovanosti v Cirkvi a pred svetom. Týmto spôsobom budete dosvedčovať, že Cirkev má misijnú podstatu; preto „na nás leží zodpovednosť odovzdávať to, čo sme vďaka milosti sami dostali.“ (Verbum Domini, 91).

Drahí priatelia, zverujem vás a vaše rodiny láskyplnému príhovoru Márie, Matky Cirkvi, a udeľujem vám svoje apoštolské požehnanie ako záruku pokoja a radosti z Veľkej noci. **-mk-**

Benedikt XVI. k úmrtiu španielskeho kardinála Vicenteho

Pápež Benedikt XVI. zaslal sústrastný telegram arcibiskupovi Valencie, Mons. Carlosovi Osorovi Sierrovi, v súvislosti s náhlým úmrtím jeho predchodcu, kardinála Agustina Garcíu-Gasca Vicenteho, ktorý zomrel v Ríme ráno v deň blahorečenia Jána Pavla II. 80 ročný emeritný arcibiskup Valencie. Bez problémov sa večer pred smrťou zúčastnil na modlitbovej vigílii na antic-kom štadióne Circo Massimo, v nasledujúce ráno bol nájdený bez známok života v Casa di accoglienza „San Juan de Ribera“ v Ríme, kde bol ubytovaný. Príčinou smrti bolo pravdepodobne zlyhanie srdca.

Svätý Otec v telegrame zdôraznil najmä veľkú službu pre Cirkev zo strany zosnulého, a spomenul svoj pobyt vo Valencii počas 5. svetového stretnutia rodín. Píše aj o „vytrvalej apoštolskej horlivosti“ kardinála Vicenteho, najskôr ako pomocného biskupa Madridu a sekretára Konferencie biskupov Španielska, neskôr ako hlavy jeho milovanej arcidiecézy Valencia, „neúnavne oddaného evangelizačnej misii, múdro a ušľachtilo podporujúceho množstvo pastoračných aktivít, predovšetkým v oblasti vyučovania a rodinnej pastorácie“.

SIR/ -dj-

Posolstvo Benedikta XVI. Pápežskej akadémii sociálnych vied

Vatikán (5. mája, RV) - Autentická náboženská sloboda umožňuje človeku naplno sa realizovať, a tým prispieť k všeobecnému blahu spoločnosti. Túto myšlienku zdôraznil pápež Benedikt XVI. vo svojom posolstve Pápežskej akadémii sociálnych vied. Počas uplynulých dní sa vo Vatikáne konalo jej 17. plenárne zasadnutie, tohto roku na tému: Univerzálne právo v rozmanitom svete. Otázka náboženskej slobody. Prednášky jednotlivých dní stretnutia sledovali analýzu vývoja katolíckej sociálnej náuky s ohľadom na päťdesiate výročie encykliky Jána XXIII. *Pacem in terris*. Experti rôznych disciplín hľadali odpovede na výzvy novej geopolitickej, kultúrnej a ideologickej situácie, ako aj na rastúce riziko násilia a potlačania náboženskej slobody. Benedikt XVI. v posolstve adresovanom predsedníčke Pápežskej akadémie sociálnych vied prof. Mary Ann Glendonovej píše:

„Samozrejme, že každý štát má zvrchované právo prijímať svoje vlastné právne predpisy a v zákone vyjadrovať rôzne postoje voči náboženstvu. Tak sú niektoré štáty, ktoré umožňujú väčšiu slobodu náboženského vyznania v našom chápaní, zatiaľ čo iné ju obmedzujú pre množstvo dôvodov, vrátane nedôvery voči náboženstvu samému. Preto Svätá stolica naďalej požaduje uznanie základného práva na náboženskú slobodu pre všetky štáty, s pripomienkou, aby boli rešpektované a chránené aj

náboženské menšiny, ktoré - hoci sú odlišnej viery od väčšiny - snažia sa žiť v mieri so svojimi spoluobčanmi a plne sa podieľať na občianskom a politickom živote národa v prospech všetkých.“

Ďalej Svätý Otec pripomenul, že už Druhý vatikánsky koncil zdôrazňoval, že všetky národy sú zo svojej podstaty morálne povinné hľadať pravdu a slobodu, ktorá je právom každého človeka. Je preto potrebné chrániť a podporovať ju občianskym právom. Nakoniec pápež Benedikt XVI. vyjadril úprimné pranie a nádej, že experti v oblasti legislatívy, politiky, sociológie a ekonomiky, zoskupení v Pápežskej akadémii sociálnych vied, prinesú „nový pohľad na túto dôležitú otázku“.

Na včerajšej tlačovej konferencii predsedníčka akadémie prof. Glendonová zdôraznila, že tohtoročné plenárne zasadnutie malo výrazný a významný charakter vďaka beatifikácii Jána Pavla II. Práve on totiž v roku 1994 založil Pápežskú akadémiu sociálnych vied.

-jak-

Menovanie poradcu Kongregácie pre náuku viery a členov Kongregácie pre kauzy svätých

Vatikán (5. mája, RV) – 4. mája pápež Benedikt XVI. vymenoval nového poradcu Kongregácie pre náuku viery, ktorým sa stal titulárny arcibiskup Oregon City Joseph Augustine Di Noia, sekretár Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí.

Taktiež vymenoval nových členov Kongregácie pre kauzy svätých. Sú nimi: kardinál Velasio De Paolis, predseda Prefektúry pre ekonomické záležitosti Svätej stolice; kardinál Kurt Koch, predseda Pápežskej rady pre podporu jednoty kresťanov; arcibiskup Zigmunt Zimowski, predseda Pápežskej rady pre apoštolát zdravotníkov; biskup Ambrogio Spreafico z Komunity sv. Egídia a arcibiskup Santos Abril y Castelló.

-mk-

CCEE a CEC k 10. výročiu podpísania Ekumenickej charty

Pri príležitosti 10. výročia podpísania Ekumenickej charty v Štrasburgu - 22. apríla 2001 - sa Rada európskych biskupských konferencií (CCEE) a Konferencia európskych cirkví (CEC) rozhodli spolupracovať na zorganizovaní ekumenického seminára. Uskutoční sa 9. mája na Univerzite vo Fribourgu (Švajčiarsko), pod taktovkou Inštitútu ekumenických štúdií. Medzi účastníkmi budú aj generálni sekretári oboch inštitúcií – P. Duarte da Cunha a prof. Viorel Ionita.

SIR/ -dj-

Podpísanie medzinárodnej zmluvy medzi Svätou stolicou a Azerbajdžanom

Vatikán/Azerbajdžan (30. apríla, RV) – V piatok bola v hlavnom meste Azerbajdžanu – Baku – podpísaná medzinárodná zmluva medzi Svätou stolicou a Azerbajdžanskou republikou. Zmluva rieši otázku právneho postavenia Katolíckej cirkvi v Azerbajdžane. Medzi iným garantuje slobodu vyznania a verejného prejavu katolíckeho náboženstva, ako aj právo Katolíckej cirkvi organizovať a vykonávať svoju službu, v súlade s cirkevným právom. Katolíckej cirkvi a všetkým jej inštitúciám priznáva štatút právnickej osoby a garantuje slobodu komunikácie medzi miestnymi cirkvami a Svätou stolicou. Zároveň priznáva slobodu k prístupu a využívaniu prostriedkov spoločenskej komunikácie a garantuje slobodu Svätej stolice pri výbere ordinárov pre jednotlivé cirkevné územia. Nakoniec upravuje aj otázku udeľovania víz, práva pobytu a pracovných povolení pre cirkevných pracovníkov.

-jš-

Plenárne zasadanie Pápežskej biblickej komisie

Vatikán (3. mája, RV) – V dňoch 2. - 6. mája sa v priestoroch Domu sv. Marty vo Vatikáne koná plenárne zasadanie Pápežskej biblickej komisie, ktorému predsedá kardinál William Levada, prefekt Kongregácie pre náuku viery. Hlavnou témou zasadania komisie bude „Inšpirácia a pravda Biblie“. Počas prvého dňa stretnutia sa členovia zamerali na to, ako sa inšpirácia a pravda prejavujú v textoch Svätého písma.

„Niet správneho pochopenia Svätého písma, ak sa zabúda, že je inšpirované Bohom“ - píše Svätý Otec v posolstve Pápežskej biblickej komisie. Pápež v posolstve opätovne potvrdzuje, čo povedal v apoštolskej exhortácii *Verbum Domini*:

„Kľúčovým pojmom pre pochopenie posvätných textov ako Božieho slova v ľudských slovách je určite inšpirácia. Skutočne výklad posvätných spisov, ktorý ignoruje alebo zabúda na jeho inšpiráciu, neberie do úvahy ich najvýznamnejšiu a najhodnotnejšiu charakteristiku – Boží pôvod. Takto redukovaný výklad nedovolí Božiemu slovu vstúpiť do ľudských slov a potom stráca drahocenný poklad, ktorý pre nás Sväté písmo obsahuje. Tento druh prístupu sa zaoberá čisto ľudským slovom, slovami, aj keby boli mimoriadne hlboké a krásne.“

Boh sa na nás obracia svojím slovom, aby nám zjavil sám seba a oznámil tajomstvo svojej vôle, jeho

plán spásy pre ľudstvo. Snaha stále viac a viac objavovať pravdu posvätných kníh je preto rovnocenná s úsilím o poznanie Boha a tajomstva jeho vôle. „Teologická reflexia vždy považovala inšpiráciu a pravdivosť za dva kľúčové koncepty pre cirkevnú hermeneutiku Svätého písma. Avšak je potrebné uznať, že dnes je nevyhnutné adekvátne prehĺbenie týchto skutočností, aby boli lepšie splnené požiadavky týkajúce sa výkladu posvätných textov podľa ich charakteru,“ píše sa v posolstve.

Pápež ďalej uvádza, že „v dobrej hermeneutike nemožno použiť mechanicky kritérium inšpirácie, rovnako ako ani absolútnu pravdu vyjmúc jedinu vetu alebo výraz. Rovina, v ktorej je možné vnímať Sväté písmo ako Božie slovo, je rovina jednoty Božích dejín v celku, v ktorom sa jednotlivé prvky navzájom osvetľujú a sú otvorené k vnímaniu“.

V závere Svätý Otec vyjadril Pápežskej biblickej komisii vďačnosť za jej prácu pre podporovanie poznávania, chápania a prijatia Božieho slova vo svete.

-jak-

Stretnutie bloggerov vo Vatikáne

Vatikán (3. mája, RV) – Stretnutie bloggerov vo Vatikáne – táto nezvyčajná iniciatíva sa uskutočnila včera, 2. mája, s podporou Pápežskej rady pre kultúru a Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky. Jej cieľom bolo umožniť dialóg medzi blogermi a zástupcami Cirkvi, načúvať skúsenostiam tých, ktorí aktívne pôsobia v tejto oblasti, a dosiahnuť väčšie porozumenie potrebám tejto komunity.

Stretnutie otvoril kardinál Gianfranco Ravasi, predseda Pápežskej rady pre kultúru. Naopak, záver patrilo arcibiskupovi Claudiovi Cellimu, predsedovi Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky.

Arcibiskup uistil, že ide o prvý, ale určite nie posledný krok Svätej stolice smerom k tejto dôležitej sfére digitálnej kultúry.

Na stretnutí sa zúčastnilo 150 bloggerov a množstvo z nich využilo ponúknutý priestor k tomu, aby vyjadrilo svoj názor k možnému zlepšeniu dialógu medzi blogermi a zástupcami lokálnych cirkví.

„Vieme, že Cirkev potrebuje našu pomoc a my jej chceme môžeme,“ povedala Elyabeth Scalia y amerického mesačníka *First Things*.

Na stretnutí vystúpil aj riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice a Vatikánskeho rozhlasu P. Federico Lombardi SJ.

„Každý deň začínam prehľadom monitoringu blogov a to zmenilo môj život,“ priznal P. Federico Lombardi.

-fr-

Otvorený list predsedu KBS k výstave v River Gallery

Z príležitosti otvorenia River Gallery v Bratislave sa má uskutočniť výstava, ktorá zásadným spôsobom znevažuje ľudskú dôstojnosť niektorých osobností súčasného sveta. Vyslovujem zhrozenie a ľútosť nad kultúrnym úpadkom, ktorý týmto spôsobom vstupuje do našej spoločnosti a rozvracia základné ľudské hodnoty a poslanie umenia.

Skutoční umelci sú vedení pravdou a láskou. Technická zdatnosť spojená s nemorálnosťou zabíja.

S osobitnou bolesťou konštatujem, že objektom znevažovania sa stal aj Svätý Otec pápež Benedikt XVI.. V mene Konferencie biskupov Slovenska so všetkou silou protestujem proti tejto výstave a žiadam okamžité odstránenie rozvrzatých a pohoršujúcich exponátov.

Mons. Stanislav Zvolenský

Nedeľa Božieho Milosrdenstva v Nižnom Hrušove

„Ján Pavol II. je blahoslavený“ – na tieto slová čakali šesť rokov davy ľudí nielen na celom svete, ale aj v Nižnom Hrušove. Týmto vytúženými slovami Benedikta XVI. z priameho prenosu v Kostole Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi začal slávnostný deň Nedele Božieho milosrdenstva i beatifikácie „pápeža milosrdenstva“ – 1. máj 2011. Nadšený potlesk všetkých prítomných na niekoľko minút ozvučil plný kostol. Otec Artur Ciepielski, špičkový a ctiteľ Božieho milosrdenstva i host' farnosti, rodák z Poľska, prišiel v tento deň medzi veriacich v Nižnom Hrušove, aby spoločne prežívali slávnostnú Eucharistiu, ktorá sa začala okolo 10:45 hod. Spolu s ním celebroidal sv. omšu miestny farár Stanislav Ferčák a kaplán Pavol Kožuško, ďalší pozvaný host' z farnosti sv. Gorazda z Košíc. Spev zboru Misericordia dotváral jedinečnú a neopakovateľnú atmosféru. Na slávnosť sa nezišli len obyvatelia Nižného Hrušova, ale aj Nižného Hrabovca, Poše, Dúbravky, a tí ktorí priputovali z odľahlejších miest či dedín: zo Strážskeho, Humenného, Ruskova, Hlinného, Bardejova, Košíc a Starej Ľubovne.

Otec Artur prítomných svojou homiliou vytrhol z „ospalej spokojnosti so sebou“ a vyburcoval ich k tomu, aby sa neváhali stať apoštolmi Božieho milosrdenstva. Tlmočil im s novou mocou to, čo po sebe ako vzácny odkaz zanechal blahoslavený Ján Pavol II., aby čerpali a dávali lásku, ktorú tak veľmi potrebujú ľudia okolo, a možno práve tí najbližší – v rodine, škole, na pracovisku. Povzbudil veriacich k tomu, aby podľa vzoru nového blahoslaveného žili svätosť a aby sa jej nebáli, lebo iný život, ako život v smerovaní k svätosti, nemá hodnotu

ani význam. Zároveň pripomenul, že v tento mimoriadny deň je možné dosiahnuť výnimočnú milosť úplného odpustenie vín a trestov, prisľúbenú samotným Kristom pre všetkých, ktorí s dôverou v Pána a čistým srdcom prijmu sv. prijímanie a budú v milosti posväcujúcej.

Len čo sa slávnostná Eucharistia skončila, zbor Misericordia zaspieval Litánie k Božiemu milosrdenstvu a sr. Faustyna a sr. Zdenka začali podávať k ucteniu relikvie sv. sestry Faustíny.

Clareta Fečová, KMBM

Slávnosť Božieho milosrdenstva v deň Jána Pavla II.

DOM Božieho milosrdenstva v Banskej Bystrici si 1. mája 2011 slávnostným programom sprítomnil 3. výročie svojho založenia a aktuálnu udalosť beatifikácie Jána Pavla II. Slávnostnú svätú omšu v Nedeľu Božieho milosrdenstva o 15.00 hod. v Kostole Božieho milosrdenstva na banskobystrickom Belvederi celebroidal Gabriel Brendza v odkaze blahoslaveného. Poukázal na jeho pôsobenie a pozornosť k chorým, mladým ľuďom a v odkaze osobného kríža, ktorý spojil s Kristovým krížom.

Gabriel Brendza v homílii upozornil na historickú jedinečnosť tohto slávnostného dňa: „Vyše tisíc rokov sa nestalo, že by pápež blahorečil svojho priameho predchodcu.“ Upresnil, že blahoslavený Ján Pavol II. je osemdesiatym pápežom v histórii, ktorý bol povýšený na oltár. Brendza pripomenul výzvu blahoslaveného z jeho inauguračnej pápežskej svätej omše 22. októbra 1978: „Nebojte sa! Otvorte, dokorán roztvorte dvere Kristovi!“

Ďalej priblížil osobnostný profil Karola Wojtyły, neskôr Jána Pavla II. s prepojením na pohnuté dejinné udalosti, ktoré poznačili jeho život. Vyzdvihol jeho vzťah ku Kristovmu krížu, v ktorom veľký pápež zvíťazil. Brendza sprítomnil živú spomienku na „jeho opreté čelo o päť kríža.“ Práve takto svet neraz videl veľkého pápeža v modlitbe. „Máme ho v živej pamäti tu na banskobystrickom námestí, keď slúžil svätú omšu na sviatok mena Panny Márie 12. septembra 2003,“ dodal Brendza.

Sociálne – zdravotnícky komplex požehnal a otvoril pred tromi rokmi 6. 4. 2008 banskobystrický diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž. Bohoslužba Nedele Božieho milosrdenstva bola podávaná darcom a dobrodincom inštitúcií, ktoré DOM Božieho milosrdenstva zastrešuje.

Svätej omši predchádzala modlitba korunky k Božiemu milosrdenstvu a možnosť uctiť si relikviu svätej rehoľníčky Faustíny, ktorá v tichu kláštora prijala posolstvo Božieho milosrdenstva. Po bohoslužbe nasledoval neformálny program a agapé. Slávnostnú atmosféru na Belvederi ukončil hudobno-literárny večer v kaviarni Polyfunkčného domu Moyses. Tu zazneli francúzske piesne skupiny Pas de pitié a autorské čítanie spisovateľa a pedagóga Katolíckej univerzity doc. Antona Laučka.

Zuzana Juhaniaková

V Trnave otvorili Galériu Trnavskej arcidiecézy

Na Arcibiskupskom úrade v Trnave vo štvrtok 28. apríla za účasti arcibiskupa Róberta Bezáka, primátora Trnavy Vladimíra Butka, predsedu Trnavského samosprávneho kraja Tibora Mikuša a ďalších pozvaných hostí z oblasti umeleckého a kultúrneho života otvorili Galériu Trnavskej arcidiecézy. Prvou výstavou, ktorú si návštevníci môžu pozrieť, je výstava s názvom Trnavské kostoly. Nápad vznikol spontánne pri realizácii projektu Noc kostolov ako jedna z ďalších možností prezentácie umeleckého bohatstva Trnavskej arcidiecézy a je malou „ochutnávkou“ kostolov pred samotným podujatím, ktoré bude 27. mája. Výstava Trnavské kostoly vznikala pod odborným vedením riaditeľky Inštitútu kresťanskej kultúry Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity Aleny Piatrovej a jej kolegyne Ingrid Štibranej.

Kurátorka výstavy Alena Piatrová prirovnala otvorenie galérie k zázraku. Jej vznik je pre ňu „znakom nádeje, že v prostredí cirkvi na Slovensku sa niečo deje. Upúšťa od stavania povestných veľkolepých katedrál a začína sa uberať cestou budovania kultúry a kultúrnosti.“ Úloha galérie do budúcnosti je podľa nej jednoznačná: „Kresťanstvo sa usiluje o obnovu života a preto sa usiluje aj o obnovu kultúry a umenia. Úlohou kresťanstva je vrátiť umeniu ľudskosť, kultúru života a pozitívne hodnoty, pretože umenie má byť estetické. Umenie nemá ľudí obracať, umenie má očistiť, upozorniť na iný rozmer chápania sveta a človeka v ňom. A na tento cieľ môžu poslúžiť také inštitúcie, ako sú cirkevné múzeá a cirkevné galérie.“

Podľa kurátorky Ingrid Štibranej, ktorá sa spolupodieľala na koncepcii výstavy, má nová galéria všetky predpoklady stať sa trvalou súčasťou trnavského kultúrneho prostredia. V prejave vysvetlila motívy vedúce k výberu hlavnej témy výstavy: „Mimoriadne inšpiratívny v tomto smere bol veľkorozmerný votívny obraz s Madonou a patrónmi františkánskeho a jezuitskeho rádu, namaľovaný v poslednej tretine 17. storočia lokálnym maliarom so signatúrou FG, azda františkánskym bratom menom Georgius. Zbožný maliar namaľoval obraz z vďaky za pomerne skoré odstránenie následkov ničivého požiaru, ktorý v priebehu dvoch dní 23. a 24. júna 1666 zachvátil údajne s výnimkou troch kostolov a dvoch mestských ulíc celú Trnavu. Zahynulo pri ňom 16 ľudí. Scenéria ohňom zasiahnutej Trnavy je zobrazená v dolnej časti tohto vzácného obrazu.“ Aj tento výnimočný obraz je prvýkrát sprístupnený verejnosti na tejto výstave.

Výstava Trnavské kostoly prezentuje umeleckú reflexiu trnavských zákutí, ulíc a námestí s vežami

kostolov či ich fasádami. Návštevníci tieto známe časti Trnavy uvidia v grafikách Edity Ambrušovej, Karla Votlučku a vedutách Emila Pauloviča, Jozefa Balogha a ďalších autorov.

Výstavu môže verejnosť navštíviť od piatku 29. apríla do 30. júna 2011. Galéria bude otvorená denne okrem pondelka od 11. do 18. hodiny.

Margita Vanovčanová

Katolícka univerzita otvorila v Ružomberku Park Jána Pavla II.

Park Jána Pavla II. je od nedele 1. mája súčasťou Námestia Andreja Hlinku v Ružomberku. Pri príležitosti beatifikácie prvého slovanského pápeža ho otvorila Katolícka univerzita v Ružomberku (KU). Priestoru pred rektorátom KU dominuje busta blahoslaveného Jána Pavla II. z dielne vedúceho Katedry výtvarného umenia Pedagogickej fakulty KU a sochára doc. Rastislava Biarínca. Priestor dopĺňajú dreviny a zelené rastliny, súčasťou je aj mramorový stĺp, ktorý na svojich štyroch stranách prináša citát Jána Pavla II. a ďalšie tri výroky o jeho osobnosti.

„Ján Pavol II. nám všetkým zanechal príklad kresťanského života. Svoju svätosť prežíval dennodenne, vydával živé svedectvo evanjelia. Jeho skutky hovoria za všetko. Miloval Boha a ľudí, slúžil im do posledného výdychu. Bol to svätý muž,“ povedal pri slávnosti rektor KU prof. Tadeusz Zasepa. Spišský pomocný biskup Mons. Štefan Sečka, ktorý bustu so stĺpom odhalil a posvätil, vidí v osobe Jána Pavla II. veľkého priateľa mladých. „Čo som si prvé všimol, bola jeho vrúcna láska k mladým. Som preto rád, že Park Jána Pavla II. otvárame práve na Katolíckej univerzite, práve v Ružomberku, v prostredí plnom mladých,“ podotkol. Primátor Ružomberka Ján Pavlík dúfa, že bude park priestorom, kde sa budú stretávať Ružomberčania, že bude miestom, kde môžu spomínať na pontifika Jána Pavla II. a vzdať mu svoju úctu.

Významným spôsobom bol Ján Pavol II. spojený s ružomerskom Katolíckou univerzitou. „Za jeho pontifikátu bola kreovaná medzinárodná zmluva medzi Svätou stolicou a Slovenskou republikou, ktorá zahŕňala aj vznik Katolíckej univerzity na Slovensku. Práve pápež Ján Pavol II. podpísal dokumenty súvisiace so vznikom univerzity a požehnal ju samostatným dekrétom. Vedenie a jej ďalších zástupcov prijal niekoľkokrát na samostatnej audiencii. Prvému riaditeľovi Pedagogického inštitútu sv. Ondreja v Ružomberku (predchodcovi Katolíckej univerzity) a neskoršiemu rektorovi KU prof. Jozefovi Ďurčekovi udelil vysoké pápežské vyznamenanie - Rád Gregora Veľkého,“ vysvetlil rektor Tadeusz Zasepa iniciatívu KU otvoriť Park Jána Pavla II. **Vladimír Buzna**

Policajný kaplán z Košíc má relikviu bl. Jána Pavla II. pre policajnú kaplnku

Policajný kaplán Ordinariátu OS a OZ SR, ktorý pôsobí na SOŠ PZ v Košiciach kpt. PhDr. Marcel Gábor 1. mája 2011 zastupoval ordinára OS a OZ SR Mons. Františka Rábeka na blahorečení bl. pápeža Jána Pavla II. v Ríme. Po skončení slávnosti mal možnosť uctiť si rakvu s ostatkami nového blahoslaveného v Bazilike sv. Petra spolu s pápežským sakristiánom Pavlom Benedikom, augustiniánom slovenského pôvodu, ktorý pôsobí ako správca pápežskej sakristie. P. Benedik sa spolu s talianskymi umelcami bratmi Alexandrom a Massimom Piraniovcami podieľal aj na návrhu a zhotovení relikviára, v ktorom je uložená krv bl. pápeža Jána Pavla II. Ako p. Benedik povedal, symbolika strieborného relikviára spočíva v umeleckom zobrazení narodeného Božieho človeka pokoja, ktorý sa z podstavca znamenajúceho zem s erbom a dátumom beatifikácie bl. Jána Pavla II. pápeža, rozvíja v podobe olivových ratolestí, v korune ktorých sa nachádza sklenená ampula s krvou blahoslaveného, na vrchole ktorej je kríž rozdvajajúci sa do tvaru písmena M, symbolizujúceho Pannu Máriu. Policajný kaplán Marcel Gábor zriadil v policajnej škole kaplnku, ktorá čaká na svoje otvorenie a požehnanie, pričom bude zasvätená práve bl. pápežovi Jánovi Pavlovi II., zrejme ako prvá na Slovensku. Kaplán Gábor si do nej z Ríma priváža certifikovanú druhotnú relikviu z liturgického odevu bl. pápeža Jána Pavla II., uloženú v pozlátenom relikviári. Po obdržaní súhlasu od Svätej stolice bude kaplnka policajnej školy v Košiciach zasvätená novému bl. pápežovi Jánovi Pavlovi II.

Tibor Ujlacký

Stretnutie koordinátorov pastorácie a formátorov

Celoslovenské formačno-pracovné stretnutie pre koordinátorov pastorácie povolání, formátorov a tých, ktorí pracujú v sprevádzaní povolání, sa konalo 27. - 30. apríla 2011 v centre Zornička na Donovaloch.

Prednášky viedol už po tretí raz Dr. Jack Finnegan SDB, PedLic, ktorý prednáša na Miltowns Institutions na katedre Teológie Spirituality a Pastorácie. Je predsedom asociácie All Ireland Spiritual Guidance Association – reprezentatívnej skupiny v oblasti duchovného sprevádzania. Témy boli pokračovaním z cyklu - Techniky na báze duchovného sprevádzania, tentoraz zamerané na rozmery: Formácia a ľudská osoba; Teologická antropológia; Duchovné rozlišovanie a spirituálna inteligencia. Pracovná časť bola orientovaná na výzvy k týždňu modlitieb za du-

chovné povolania. Uvažovali sme a prezentovali, ako nanovo ohlásiť mladým Krista, ktorý povoláva, cez modely workshopov, pastoračných víkendov, návštev rehoľných komunít, seminárov v rámci vyučovania náboženstva. A to najdôležitejšie, ako byť pre nich dobrým svedkom i komunikátorom o dare povolania.

Zuzana Šimková

V Ríme vysvätili za diakona bohoslovca z Banskej Bystrice

Na Veľkonočný pondelok 25. apríla 2011 prijal v rímskej Bazilike Santa Maria sopra Minerva diakonskú vysviacku slovenský bohoslovec Milan Tomaga. Ten v rokoch 2005 až 2009 študoval v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici - Badíne. Od akademického roka 2009/2010 pokračuje vo svojich štúdiách na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme. Slovenský diakon býva v Pápežskom írskom kolégiu v Ríme a preto mu diakonské svätenie udelil írsky biskup z Derry Mons. Seamus Hegarty.

Novobanského rodáka prišli na udalosť vysviacky účast'ou podporiť aj farníci z Novej Bane s dekanom Mons. Petrom Mišíkom.

Michal Válka

Ustanovenie nového vojenského kaplána v Martine

Ordinár OS a O SR Mons. František Rábek uskutočnil 3. mája 2011 pastoračnú návštevu v posádke Martin, kde ustanovil por. Radoslava Takáča do funkcie správcu vojenskej farnosti Povýšenia sv. Kríža zriadenej pri martinskom vojenskom Prápori výcviku. Počas sv. omše v miestnej vojenskej kaplnke, prevzal kaplán Takáč dekréty súvisiace s ustanovením do funkcie, ako aj zmenou v názve farnosti, ktorá bola spôsobená zmenou vojenského útvaru. V homílii ordinár prítomným príslušníkom priblížil zmysel existencie vojenskej farnosti, spoločenstva veriacich patriacich do Ordinariátu OS a OZ SR a povzbudil ich k životu vo viere. Po skončení sv. omše nasledovalo oboznámenie biskupa so stavom farnosti vo forme prezentácie a záver patril neformálnemu stretnutiu príslušníkov útvaru s ordinárom na krátkom posedení. Kaplán Takáč svojím ustanovením do funkcie nadväzuje na pastoračné pôsobenie bývalého vojenského kaplána farnosti, v súčasnosti generálneho vikára Ordinariátu OS a OZ SR plk. Mons. Františka Počurka, ktorý v Martine pôsobil od roku 1996 do roku 2006.

Tibor Ujlacký

Nocľahárni Depaul Slovensko znížili dotáciu, výzva k solidarite

Depaul Slovensko, nezisková organizácia, ktorá sa stará o ľudí bez domova v Bratislave, hodnotí svoju činnosť počas zimného obdobia 2010/2011. V nízkoprahovej nocľahárni na Ivánskej ceste pri letisku v období od 1. októbra 2010 do 31. marca 2011 poskytla 26 760 núdzových nocľahov pre ľudí bez domova a vydala núdnym spolu 23 360 teplých polievok.

„Počas tejto zimy už ľudia bez domova nezomierali opustení v uliciach Bratislavy, ako sa to dialo pred piatimi rokmi. To je neklamný znak toho, že naša práca je dôležitá,“ hovorí riaditeľ Depaul Slovensko Juraj Barát. „Ponúkame pomocnú ruku všetkým, najmä tým, ktorí sú v najhoršom stave. Staráme sa aj o ľudí pod vplyvom alkoholu, drog a omamných látok, ktorých kvôli závislostiam neprijmú do iných zariadení. Aj to sú ľudia, ktorí pre rôzne komplikované životné situácie skončili na ulici. My ideme do rizika a snažíme sa ich zachytiť, uspokojiť ich základné potreby a pomôcť im prekonať najväčšiu krízu,“ dodáva.

V nízkoprahovej nocľahárni organizácia okrem núdzového prenocovania poskytuje aj stravu, možnosť osobnej hygieny a rozdáva za symbolický príspevok šatstvo získané od darcov. K dispozícii sú aj sociálni pracovníci, ktorí poskytujú základné sociálne poradenstvo a sociálnu asistenciu.

V roku 2010 Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy schválilo na prevádzku nocľahárne dotáciu vo výške 124 500 €, čo pokrylo 37% reálnych nákladov na jej chod. I napriek tomu, že kapacita nocľahárne je v najchladnejších obdobiach využívaná takmer na maximum, v roku 2011 bol pôvodný návrh výšky dotácie zo strany Magistrátu Hlavného mesta na prevádzku nocľahárne iba 25 000 eur. Neskôr bol poslancami MZ upravený na 60 600 eur, čo je necelá polovica vľahajšieho príspevku.

„Vzhľadom na to, že do dnešného dňa zmluva stále nie je podpísaná, kryjeme zatiaľ celú prevádzku z vlastných zdrojov. Navyše v marci bol konečne odsúhlasený dlhodobý prenájom využívaných priestorov a náklady na rekonštrukciu budú opäť iba na našich pleciach. Už aj naši donori strácajú trpezlivosť a divia sa nad systémom slovenského financovania sociálnych služieb. S Magistrátom Hlavného mesta stále rokujeme o lepších podmienkach a vysvetľujeme naše potreby,“ hovorí Juraj Barát.

Podľa internej analýzy organizácie na dofinancovanie tohtoročnej prevádzky pri navrhovanej výške dotácie a po započítaní všetkých očakávaných príjmov chýba minimálne 50 000 eur. Orga-

nizácia preto hľadá cesty, ako vyriešiť nepriaznivý stav financovania a budúcnosť prevádzky zariadenia. „Chápeme, že hlavné mesto má v tomto roku rôzne iné výdavky a horšiu platobnú schopnosť. Je ale otázne, či má byť práve starostlivosť o núdznych oblasťou, kde sa má takto výrazne škrtiť,“ uvažuje Barát.

Chýbajúce financie by mohla organizácia ušetriť napríklad redukciou poskytovaných služieb. „Máme viacero možností ako znížiť prevádzkové výdavky, kým sa dofinancovanie vyrieši. No využitím ktorejkoľvek z nich urobíme v službách pre ľudí bez domova krok späť. Či už by to bolo poskytovanie iba suchej stravy namiesto teplých polievok, obmedzenie možností osobnej hygieny a prania, alebo zníženie kapacity nocľahárne s tým, že niektorí ľudia bez domova by museli opäť spať na uliciach, keďže kapacity ostatných zariadení sú už teraz pre Bratislavu nepostačujúce,“ vypočítava Barát.

„Už v súčasnosti máme na nočných smenách iba troch zamestnancov na 130-180 ľudí. Stále upozorňujeme, že tak málo nasadeného personálu je rizikové, najmä v takto komplikovanom prostredí. Niektoré činnosti nám zatiaľ pomáhajú robiť dobrovoľníci, no znižovanie nákladov prepustením zamestnancov chápeme ako poslednú možnosť,“ dodáva.

Pre nepriaznivú situáciu Depaul Slovensko výzva aj verejnosť k väčšej solidarite. Okrem priamych finančných príspevkov, ktoré môžu darcovia poslať na účet 2621521983/1100, organizácii veľmi pomáhajú aj hmotné dary, najmä trvanlivé potraviny, čistiace prostriedky a zdravotnícky materiál.

„Ak nám darcovia prinesú napríklad zemiaky, strukoviny alebo zeleninu, vieme z nich zabezpečiť prípravu stravy u dodávateľa za režijné náklady. Vhodné sú aj paštety, džemy a mnohé iné potraviny, ktoré by sme mohli použiť na prípravu raňajok. Takisto nám pomôže, ak dostaneme od darcov stravné poukážky, ktoré môžeme používať na nákup netrvanlivých potravín,“ hovorí fundraiser Depaul Slovensko Alojz Vlčko. Zoznam všetkých aktuálnych potrieb má organizácia uverejnený na webovej stránke www.depaulslovensko.org.

Napriek nepriaznivej situácii vidí Vlčko budúcnosť optimisticky. „Nocľaháreň je dobré dielo, ktoré pomáha stovkám núdnym. Dúfam, že aj verejnosti záleží na jej prevádzkovaní a pomôže nám vykryť chýbajúce zdroje,“ dodáva.

Alojz Vlčko